

Nový stavební zákon v čase korony

MMR ČR, údajně již bez externích spolupracovníků, přepracovalo a 28. února t.r. rozeslalo fragmenty Nového stavebního zákona (NSZ) - 6 upravených částí bez zásadní části řešící územní plánování a stále bez vypořádaného Změnového zákona (ZZ), který řeší změny 59 zákonů dotčených rekodifikací stavebního práva.

Po měsíci, 3. dubna t.r., jsme obdrželi nový návrh tohoto Stavebního zákona a konečně také Změnový zákon.

Rozeslaný text NSZ neodpovídá ani strukturou, ale bohužel ve většině bodů ani obsahem, vládou schválenému Věcnému záměru NSZ z 6. února 2019. Dlouhé diskuse v pracovních skupinách, v mezirezortním připomínkovém řízení i ve skupině „velkých měst“ o části věnující se územnímu plánování se ve výsledném návrhu prakticky nijak neprojevíly.

Převod stavebních úřadů všech stupňů pod státní stavební správu (SSS) byl nabourán dohodou premiéra se samosprávami o ponechání tzv. obecních úřadů v modelu přenesené působnosti, tedy v systému obecních úřadů se všemi negativními dopady, kvůli nimž byla SSS vytvářena.

Integrace dotčených orgánů státní správy (DOSS) je polovičatá a u neintegrovaných DOSS zůstává vyjadřování ve formě závazného stanoviska (ZS), které lze akceptovat pouze u památkové péče v případě objektů v památkové ochraně (NKP a zapsané nemovité památky, památkové rezervace a zóny).

Díky v mezidobí přijatému zákonu č. 12/2020 Sb. o právu na digitální služby se podaří naplnit záměr digitálního podání elektronické dokumentace na jednotný Portál stavebníka a také vznikne celostátní Geoportál územního plánování jako agendový informační systém.

Při projednání rozporů, které jak ČKA, tak ČKAIT vznesly ve vypořádání posledního znění NSZ, byly MMR ČR jasně vymezeny mantinely pro další jednání:

- Druhé mezirezortní připomínkové řízení se konat nebude, nestihl by se termín projednání zákonů a předložení do 1. čtení v září t.r.;
- Platí lednová dohoda premiéra o ponechání prvoinstančních stavebních úřadů na obecních úřadech;
- Územní plánování platí tak, jak je navrženo OÚP MMR v předaném NSZ ze 3. dubna t.r. a ÚPD bude i nadále vydávána formou OOP; pořizování ÚPD obcí a krajů zůstane v přenesené působnosti.

Bylo také možné pouze komentovat obecně napsané teze prováděcích vyhlášek, které samy nic zásadního nepřinášejí. ČKA ani ČKAIT nemají sílu jako DOSS k řešení rozporu ve vládě; tedy naše rozporná stanoviska fakticky nemají legislativní oporu (na vysvětlenou k rozšiřovanému názoru, že jsme jako ČKA ustoupili všem rozporech vypořádání).

NSZ se tak významně blíží pouze další velké novele platného SZ, čímž se nenaplnila očekávání v nový zákon vkládaná a prohospodařila se reálná šance na skutečně nový systém plánování a povolování staveb.

Jistě, v NSZ se i dále počítá s jedním výsledným povolením, vydaným na některém ze stavebních úřadů v omezeném počtu řízení - rozhodně tedy ne v jediném, jak byl původní cíl.

Také by snad projektová dokumentace (PD) k povolení stavebního záměru měla být jednodušší, než je současná PD pro Společné povolení (tedy v podrobnosti

pro stavební povolení). Pokud se ovšem nedočkáme dalších změn v procesu schvalování ve vládě a poté v parlamentu.

Snad se také podáním na Portál stavebníka zbavíme nekonečného obstarávání razítek od DOSS vlastními silami. A snad se začnou brát vážně procesní lhůty, které se v posledních pár letech několikanásobně natahují.

To, že se nepodařilo přesvědčit o novém způsobu plánování měst a obcí úředníky MMR, ale ani DOSS a samosprávy sdružené v SMOČR a SMS, je smutnou realitou. Směřujeme tak jinam než země EU, ale i světa. Slibované zjednodušení a zrychlení povolování staveb se příliš nepovede. To je ovšem vládě jedno, premiér se prostě chce pochlubit aspoň nějakou novou dálnicí, jaderným blokem či dalším areálem montoven, menší stavby a plány měst a obcí a zlepšování jejich veřejných prostranství ho příliš nezajímají.

Přitom ČKA, jako jedno z mála připomínkových míst, od samého počátku vyjadřovala podporu procesu rekodifikace, zdůrazňovala její nezbytnost, a více než nestandardním okolnostem procesu přípravy zákona, věnovala pozornost vlastním výsledkům legislativní práce. Rádi bychom tak postupovali i nadále. Nad předloženým zněním zákona z 3. dubna 2020 však nelze než projevit lítost, že přichází vniveč množství práce všech zúčastněných na tvorbě a oponování NSZ, a to včetně mnoha pracovníků MMR ČR.

Ze Změnového zákona, jehož výsledný text byl předložen poprvé až 3. dubna t. r., jsme se soustředili na „náš“ zákon č. 360/1992 Sb. A v něm jsme označili za zcela nepřijatelné a nedůvodné, aby autorizovanému architektovi bylo odebráno právo zpracovávat některé fáze dokumentace, konkrétně prováděcí dokumentaci, dokumentaci skutečného provedení stavby a dokumentaci pro odstranění stavby. Odůvodnění uvedené ve vypořádávací tabulce, že tato činnost přesahuje odbornost architekta, nemá žádné opodstatnění, vzhledem k obdobným požadavkům na vzdělání autorizovaného architekta a inženýra autorizovaného pro obor pozemní stavby. ČKA respektuje právo každé autorizované osoby na účast v projektovém procesu, ale to současně nelze odebrat architektům - autorům stavby. Musí mít možnost být přímo odpovědny za architektonicko stavební řešení stavby a jako koordinátoři za celý projekt, na němž spolupracuje široký tým profesí. Rozpory v návrhu změn zákona č. 360/1992 se na jednání podařilo zástupcům ČKA vyřešit.

Závěrem musím konstatovat, v souladu s textem našeho vyjádření ze 4. března i 6. dubna t.r., že 10 tezí k chystanému stavebnímu zákonu, přijatých ČKA v září 2017, má trvalou platnost. Kdyby se MMR více drželo, v jistě nelehkém procesu tvorby komplexní a zcela nové stavební legislativy, jím samým vytčených cílů, nebyli bychom dnes v situaci, kdy nejpřesnější zdůvodnění pro odmítnutí posledního předloženého návrhu SZ formulovala Kancelář veřejného ochránce práv.

Jan Kasl, předseda ČKA